

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

38. De celebritate Tabernaculorum, & de die festo cœtus siue collectæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

tur isti tres dies? Respondeo, cum dicitur: *Mense tertio egressus Israel de terra Aegypti, in die hac venerunt in solitudinem Sinai.* diem hanc sumit Scriptura pro eodem die. Ita ut sensus sit: Venerunt mense tertio eodem die, hoc est, tertia eiusdem mensis die: ergo peruenerunt die quadragesimo septimo, & tertio deinde die sequenti, Moyses legem accepit. Ergo data est lex die quinquagesimo ab egressu ex Aegypto. Quo fit, ut hæc celebritas dicta quoque sit hebdomadarum, quia ab altero die post primum festum diem azy-morum computabatur septem hebdomadarum plena, quæ quadragesima nouem dies conficiunt, & die statim proximè sequenti celebritas Pentecostes agebatur. Erat autem hæc celebritas vna de tribus, in quibus omnes viri singulis annis venire Hierosolymam lege cogebantur, ut patet ex Deuteronomio.

Deut. 10.

Caput XXXVI

De die festo Tubarum.

Leuitici quoque cap. 23. de hac celebritate legimus: *Mense septimo, primo die mensis erit vobis sabbatum memoriale, clangentibus tubis, & vocabitur sanctum. Mensis septimus apud Hebræos, qui magna ex parte nostro Septembri respondet, magno in honore erat, quippe qui quatuor dies festos, & sacros continebat, videlicet Tubarum, Expiationis, Tabernaculorum, Coetus, siue Collectæ. Quænam admodum igitur septimus quisque hebdomadæ dies, sanctus erat, sic mensis quoque septimus erat magna veneratione celebris. In primo die colebatur celebritas Tubarum. Opinantur Hebræi, eiusmodi festum diem coli in memoriam illius beneficii, quo Deus Isaac de gladio patris eripuit, & arietem, eius loco immolandum substituit: & ideo eum diem celebrari cornibus arietinis. Quod certè illi ex sacris literis firmo argumento non colligunt, nec satis efficaciter demonstrant. Ego potius crediderim, eum diem festum esse institutum, ut tubarum clangore, ad celebritates venturas, scilicet Expiationis, & Tabernaculorum, quæ illo mense celebrabantur, cum iucunditate populus prepararetur. Ibidem præcipitur: *Omne opus seruile non facietis in eo: & offeretis holocaustum Domino.* Numerorum verò 29. legimus sacrificia, quæ eo die offerre oportebat: erant enim duplicia, alia propria ipsius celebritatis Tubarum, alia ipsi cū cæteris Neomenijs communia.*

Gen. 22.

Caput XXXVII

De die festo Expiationis.

De hac celebritate, scriptum est etiam in Leuitico sic: *Decimo die mensis huius septimi, dies Expiationum erit celeberrimus, & vocabitur sanctus, affligetisque animas vestras in eo, & offeretis holocaustum Domino.* Tradunt Hebræi, quod etiam Catholici interpretes scriptum reliquerunt, festum hunc diem esse institutum, quia eo die putatur diuinitus dimissum peccatum, quod populus Hebræus, in colendo vitulo ex aureo confa-

Leuit. 23.

tili perpetravit. Creditur enim Moyses decima die mensis septimi de monte descendisse cum secundis tabulis, in signum culpæ condonatae, quod Hebræi magis traditione quadam, quam Scripturæ auctoritate comprobant. Et quia hic dies dicatus Deo erat, & sacer ad peccata per poenitentiam expianda; ideo præceptum est, ut in eo animas suas affligerent, hoc est, ieiunium sponte susciperent, quo vna cum precibus & sacrificijs coniuncto, Deus placatus, peccatorum veniam largiretur. *Affligetis animas vestras.* Phrasis est Hebræa; id est, ieiunij vos ipsos macerabit. Vnde Isaias in persona Iudæorum loquens: *Quare ieiunamus, inquit, & non aspexisti? humiliamus animas nostras, & non respicisti?* Et respondit Dominus: *Ecce in die ieiunij vestri inuenitur voluntas vestra, & reliqua.* David quoque: *Humiliabam in ieiunio animam meam.* Ieiunium autem eo die agebatur à vespera diei noni exeuntis vsque ad vesperam decimi desinentis, Et affligetis, inquit, animas vestras die nono mensis. Ac ne intelligeretur, suscipiendum esse ieiunium in periculo ipsius diei decimi; ob id in Hebræo dictum est: *Affligetis animas vestras in die nono mensis ad vesperam, id est, ab occasu solis, nono die iam desinente, vsque ad solem occidentem in ipso decimo die.* Omne opus seruile in eo. Id est, in tempore diei huius. Et Numerorum cap. 29. de victimis offerendis, scriptum est, *offeretis holocaustum Domino in odorem suauissimum, vitulum de armento vnum, & arietem vnum, agnos oviculos immolatos septem.*

Ezai.

Isai.

Isai.

Ezai.

Leuit.

In eodem Leuitici libro legimus, populi peccata expiari à Pontifice: & expiabantur quoque templum, & Sacerdotes. *Expiabit autem sacerdos, qui unctus fuerit, & cuius manus iniuncte sunt, ut sacerdotio fungatur pro patre suo: Indueturque stola lineæ, & vestibus sanctis, & expiabit Sanctuarium, & Tabernaculum testimonij, atque altare, Sacerdotes quoque, & vniuersum populum.*

Caput XXXVIII

De celebritate Tabernaculorum.

In Leuitici & Numerorum libro ita habetur: *A quintadecima die mensis huius septimi, erunt ferie Tabernaculorum septem diebus Domino. Dies primus vocabitur celeberrimus atque sanctissimus. (id est, erit vobis sacer) omne opus seruile non facietis in eo, & septem diebus offeretis holocausta Domino. Hæc celebritas erat magna apud Iudæos, & vna ex illis tribus, in quibus omnes masculi ter venire Hierosolymam singulis annis debebant, ut patet ex illis verbis Deuteronomij: *Tribus vicibus, inquit, per annum apparebit omne masculinum tuum in conspectu Domini Dei tui in loco, quem elegerit, in solemnitate azy-morum, & in solemnitate hebdomadarum, & in solemnitate Tabernaculorum.* Dicta est autem hæc celebritas in Hebræo, *Hag Husucot*, id est, celebritas Tabernaculorum: in Græco *ἑορτὴ σκηνῶν*, quod idem est. Dicitur etiam *Σκηνῶν*, hoc est, structura Tabernaculorum, videlicet à faciend & figendis tabernaculis, non autem, ut quidam dixerunt commune & publicum epulum. Hæc autem ferie agebantur ad recolendum*

Leuit. 23.

Numer. 29.

Deut. 16.

Leuit. 23.

benefici-

beneficium, quo Hebræi ex Aegyptiaca seruitute liberati, & per solitudinem deducti, quadraginta annis in tentorijs habitauerunt, & idem per septem dies colebantur. Non tamen omnes illi dies erant festi & sacri, ne vniuersus populus, & præsertim pauperes tot dierum festorum numero grauarentur. Erant tamen singuli celebres, quia quotidiè ex præscripto legis certa sacrificia solemniter & cæremonia fieri, & offerri oportebat. Sed quam ex materia eiusmodi tabernacula conficiebantur à Iudæis: Abulensis q. 24. in *Leuitic. cap. 25.* testatur ex ramis arborum fieri solita; quoniam in deserto, inquit, Hebræi non habitauerunt in domibus, sed in vmbra culis sub arboribus. Probabilius mihi videtur, talia fuisse tentoria, qualia esse solebant apud veteres, & qualia populus Hebræorum habuit in vsu iter per solitudinem faciès, videlicet è lignis, & linteis, & pellibus confecta, vt commodè æstus, frigus, ventos, & pluuias arcerent. Ligna primum figebantur, quæ domicilium constituerent, & deinde pellibus extrinsecus tegebantur. Horum tabernaculorum artifex erat Paulus, teste Luca: *Erant autem, inquit, (Paulus scilicet, Aquila & Priscilla) scenopædioria arborum.*

Porro de holocaustis & victimis, quæ singulis diebus exdebantur, præscribitur Numerorum cap. 29. At quibus in locis tabernacula figebantur. Cum Iudæi per solitudinem patriam suam petebant: Respondeo, ea in deserto tendebant: postea verò cum in patriam peruenerent, ea figebant extra muros, vel in ipsis domorum tectis, vel in locis extra urbem patèntibus. Præterea lex iubebat *Leuit. 23. Sumetisque vobis die primo fructus arborum pulcherrimos, spatulasque palmarum, & ramos ligni densarum frondium, & salices de torrente, & letabimini coram Domino vestro. Quod Iosephus lib. 3. Antiq. cap. 10. hunc in modum interpretatur: Et simul cum gratiarum actione sacrificare: manibus interim gestantes ramos myrti, & salices, palme, & mali persicæ. Hæc ille. Arborem pulcherrimam videtur Scriptura appellare malum cytheream vel persicam, & arborem densarum frondium, myrtum. Voluit Deus, vt hunc diem festum cum læticia & iucunditate Iudæi celebrarent prædictarum arborum ramos in manibus gestantes, quò recordarentur se de sterili solitudine in terrâ fertilem, & vberem, aquis irriguam, iuxta quam versantur salices, & optimis arboribus abundantem, translato fuisse. Dubia tamen quæstionis est, an totos dies septem cum læticia & iucunditate prædicta celebrarent, an solum primum diem. Moyses Aegyptius, & Iosephus loco citato, Petrus Comestor in *Hist. Scholast. in lib. Numeror. cap. 47.* testantur eam celebritatem per integros septem dies peragi solitam. Abul. verò q. 28. in *Num. censet* primo tantum die durare.*

Caput XXXVIII

De die festo carnis, siue collectæ.

Eodem *Leuitici* libro legimus: *Dies quoque octauus (videlicet qui proximè sequitur septem dies Tabernaculorum) erit celeberrimus*

atque sanctissimus, & offeretis holocaustum Domino. Est enim carnis aque collecta. Omne opus seruile non facietis in eo. Agebatur igitur hæc celebritas die vigesima secunda septimi mensis post septem dies Tabernaculorum exactos. *S. Thom. 1. 2. q. 102. art. 4. ad 10. ait, dictum esse cœtum siue collectam, quia in ea colligebantur è populo, quæ erant necessaria ad impensas cultus diuini.* Petrus Comestor: *Quia colligebantur, inquit, ea, quæ erogabantur in vsu pauperum, vel in alios vsus communes.* Lyranus putat, pecunias tunc colligi solitas in lumpus sacrificiorum, vel aliorum, quæ in templo fiebant. Abulensis: quia colligebantur pecuniæ, vel ad reficienda ea, quæ in templo corruerant, vel ad noua vasa aurea, & argentea, & vestes, & alia id genus emenda. Mihi verisimilius videtur, collectâ dici, quia relictis Tabernaculis, in vnum populum colligebatur ad gratias Deo agendas precibus & sacrificijs, eo quod post longam quadraginta annorum peregrinationem tandem in Terram Patriam promissam omnes salui & incolumes peruenerint. Feriæ igitur Tabernaculorum à Iudæis colebantur, quibus illi peregrinationis annos in memoriâ reuocabant. Dies festus collectæ proximè celebrabatur, vt recordarentur beneficii, quo absoluta & confecta peregrinatione, simul omnes Terram summis votis expetitam & precibus efflagitatum tandem obtinuerunt. Conueniebant verò, ad hoc scilicet, vt diuina audirent & discerent. Simili de causa dies azymorum extremus, dies festus, cœtus, & collecta dicebatur, quia in eo populus cogebatur, vt rebus sacris & diuinis interesset, & Dei præceptis & legibus informaretur.

Caput XXXIX.

De die ignis calitis dati.

Libro secundo Machab. cap. 1. ita legimus: *Facturi igitur quinta, & vigesima die mensis Casleu, purificatione templi, necessarium duximus significare vobis, vt & vos quoque agatis diem Scenopægias, & diem ignis, qui datus est quando Nehemias edificato templo, & altari, obtulit sacrificia. Nam cùm in Persidem ducerentur patres nostri, Sacerdotes, qui tunc cultores Dei erant, accepti ignem de altari, occultè absconderunt in valle, vbi erat puteus altus & siccus, & in eo conuerti sunt eum, ita vt omnibus ignotus esset locus. Cum aut præterissent anni millei, & placuit Deo, vt mitteretur Nehemias à Rege Persidis, nepotes Sacerdotum illorum, qui absconderant, misit ad requirendum ignem. Et sicut narrauerunt nobis, non inuenerunt ignem, sed aquam crassam, & iussit eos haurire, & offerri sibi, & sacrificia, quæ imposita erant, iussit Sacerdos Nehemias, aspergi ipsâ aqua, & ligna, & quæ erant supposita. Itaque hoc factum est, & tempus affuit, quo Sol affulsit, qui prius erat in nubilo, accessus est ignis magnus, ita vt omnes mirarentur. Hæc ibi:*

Hic ignis, de quo Scriptura loquitur, sacer erat è cœlo datus, quo vno uti in altari fas erat ad sacrificia, de quo in *Leuitico*: *Ignis autem in altari meo semper ardebit: quem nutries Sacerdos subijciens ligna manè, per singulos dies: quem ignem, cœlestem scilicet, Nadab & Abiu negligentes, aliumque ignem adhibentes, igne diuinitus lapsa deuorati & absumpti perierunt. Hic igitur ignis semper in tabernaculo, & in tēplo seruatus est,*

In *hist. lib. Num. c. 47*

Abul. q. 26
Et 27. in c. Leuit. 23.

Leuit. 6.

Leuit. 10.